

ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM PSİKOLOJİSİ DERSİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ VE ÖNERİLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA*

TEACHERS' OPINIONS AND RECOMMENDATIONS ON EDUCATIONAL PSYCHOLOGY COURSE: A QUALITATIVE STUDY

Fatih CAMADAN¹Gökhan KAHVECİ²Zeliha OLGUN KILIÇ³

Başvuru Tarihi: 09.10.2017	Kabul Edilme Tarihi: 23.03.2018	DOI: 10.21764/maeuefd.342509
<p>Özet: Bu çalışmada öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersi ile ilgili görüşlerinin ve önerilerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak gerçekleştirilen bu çalışma kapsamında 15 öğretmen ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formunun katılımcılara uygulanması sonucunda elde edilen veriler içerik analiziyle incelenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin dersin içeriği hakkındaki düşüncelerinde, <i>öğretim sürecindeki gerekliliği ve öğrencilerin tanınmasındaki yararlılığı</i> şeklindeki görüşlerin çoğunlukta olduğu görülmüştür. Bununla birlikte katılımcıların bir kısmının <i>uygulamadaki yetersizliği</i> yönünde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu görüşlerin çoğunlukla <i>olumlu</i> içerikte olduğu anlaşılmıştır. Katılımcıların dersin içeriği ile ilgili önerilerinin <i>içerikte yer alan bazı konuların düzenlenmesi ve içeriğin uygulamaya yönelik olarak uyarlanması</i> yönünde olduğu bulunmuştur. Öğretmenlerin dersin işlenişine ilişkin olumlu görüş olarak <i>günlük hayatla ilişkilendirme, olumsuz görüş olarak ise öğretim yöntemi ve teknikleri ve dersin verimliliğine etki eden faktörler</i> açısından değerlendirildiği ortaya çıkmıştır. Katılımcıların dersin işlenişine ilişkin önerilerinin <i>öğretim yöntemi ve tekniklerinin etkili kullanılması, öğrencinin merkeze alınması ve öğretim elemanlarının yeterli olması</i> ile ilgili olduğu belirlenmiştir.</p> <p>Anahtar Sözcükler: <i>Eğitim bilimi, eğitim psikolojisi dersi, öğretmen, öğretmen eğitimi</i></p>	<p>Abstract: This study aims at determining opinions and recommendations of teachers about educational psychology course. The study was carried out with qualitative research approach. In the study, interviews were conducted with 15 teachers. For data collection, the interview form developed by the researchers was applied to the participants, and collected data were analysed with content analysis. Results show that the teachers mostly hold the view that the course content is <i>necessary in teaching process and useful in recognizing students</i>. On the other hand, some participants reported that the course is <i>inadequate in implementation</i>. It is seen that the teachers mostly have <i>positive</i> views in this regard. The teachers made some suggestions about the course content such as <i>some subjects in the content should be organized and content should be adapted to practice</i>. In relation with the way of teaching of the lesson, the teachers pointed out a positive view as <i>associating with everyday life</i> and negative opinion as <i>teaching methods and techniques and factors affecting the efficiency of the course</i>. Regarding the way of teaching, their recommendations include <i>effective use of teaching methods and techniques, placing students in the centre and efficient instructors</i>.</p> <p>Keywords: <i>Educational science, educational psychology course, teacher, teacher education</i></p>	

* Bu çalışma 13-15 Ekim 2016 arasında düzenlenen "VI. Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongresi"nde sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş halidir.

¹ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Dr. Öğr. Üyesi Fatih CAMADAN, fatih.camadan@erdogan.edu.tr, Orcid ID: 0000-0003-1516-4350

² Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Dr. Öğr. Üyesi Gökhan KAHVECİ, gokhan.kahveci@erdogan.edu.tr, Orcid ID: 0000-0001-6753-3395

³ Milli Eğitim Bakanlığı, Zeliha Olgun Kılıç, zelihaolgun.8989@gmail.com, Orcid ID: 0000-0003-2501-3089

Giriş

İnsanoğlunun var olduğu günden bu yana yaşadığı değişim ve gelişim sürecinde, ülkelerin birçoğu insanların ihtiyaçlarını karşılamak için, eğitim sistemlerini geliştirmeye ve güncellemeye çalışmışlardır. Nitekim eğitim sistemlerinin temel amaçları dikkate alındığında güçlü toplumlar meydana getirilmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Erdem'in (2011) değindiği gibi güçlü toplumların oluşması güçlü bireyler ile mümkün olabilmektedir. Güçlü bireyler ise kendi yeteneklerini kullanabilen, özgürce karar verebilen, bağımsız hareket edebilen ve sonuçta kendini gerçekleştirme yolunda ilerleyen kişilerdir. Bu bireylerin yetiştirilmesi sürecinde uygulayıcı olarak odak noktada öğretmenler yer almaktadır. Öğretmenlerin bu misyona ulaşmasında, özel uzmanlık bilgisi ve becerisi gerektiren öğretmenlik mesleğinin niteliğinin artırılmasının temel belirleyicilerden birisi olduğu düşünülmektedir. Öğretmenin yetiştirilmesi ve niteliğinin artırılması, diğer ülkelerin olduğu gibi, Türkiye'nin de "Milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak" (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973) amacı doğrultusunda, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur.

Öğretmenlerin yetiştirilmesi sürecinin uzmanlık gerektirdiği ve bunun "öğretmenlik mesleğine hazırlık; genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyonla sağlanır." şeklinde bir sisteminin olduğu ifade edilmektedir (MEB, 1973). Öğretmen yetiştirme sürecinde adayların mesleklerine yönelik algılarının önemli bir belirleyici olduğu ve bu algının oluşumunda aldıkları eğitimin büyük bir önem taşıdığı vurgulanmaktadır (Kazu & Eroğlu, 2013). Bu eğitimler sürecinde alınan derslerin bir grubu öğretmenlik meslek bilgisi dersleridir. Yapılan düzenlemelerde öğretmen yetiştirme programlarındaki tüm dersler içerisinde öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin oranı % 30 olarak belirlenmiştir (Yüksek Öğretim Kurumu, 2007). Bu dersler kapsamında öğretmen adaylarına, uzmanlık alanı bilgilerini, öğrencilerin gelişim özelliklerini göz önünde bulundurarak nasıl aktaracakları öğretilmeye çalışılmaktadır (Özer & Gelen, 2008; Yalçın & Şengül Avşar, 2014).

Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden birisi de eğitim psikolojisidir. Eğitim psikolojisi, bireyin davranışlarının değişimi sürecinde psikolojinin ilkelerinin eğitimin çeşitli süreçlerine uygulanması olarak açıklanmıştır. Ayrıca eğitim sisteminin niteliği ve öğrencilerin iyi bir gelecek kurmasında öğretmenlerin eğitim psikolojisi alanındaki yetkinliklerinin yüksek olmasının kaçınılmaz bir gereklilik olduğu ifade edilmiştir (Rangaswamy, Balasubramanian & Nirmala, 2007). Atik Kara ve Sağlam'a (2014) göre eğitim psikolojisi, bireylerin fiziksel, zihinsel ve kişilik gelişimi gibi birçok alandaki gelişimini ve öğrenme süreçlerinin nasıl gerçekleştiğini incelemektedir. Ayrıca

öğretmenlerden bilginin yapılandırılması sürecinde öğrenciye soru sorma, yargılama, eleştirme, araştırma gibi becerileri kazandırmaları beklenmektedir. Eğitim psikolojisi dersinin öğretmenlere bu görevlerini nasıl yapacaklarına ilişkin yol göstereceği kabul edilmiştir (Arslan & Özpınar, 2008). Bunun yanı sıra bu dersin öğrencinin bireysel olarak tanınması ve öğrenme ortamının bireyin özelliklerine göre düzenlenmesinde dikkate alınması gereken bir kaynak olduğuna değinilmiştir (Başaran, 2005).

Eğitim psikolojisi dersinin içeriğinde genel olarak; gelişim ile ilgili temel kavramlar, fiziksel, zihinsel, dil, sosyal, duygusal ve ahlaki gelişim ile ilgili konular bulunmaktadır. Bunun yanı sıra bu derste öğrenme ile ilgili temel kavramlar, klasik koşullanma, edimsel koşullanma, sosyal bilişsel öğrenme, gestalt ve işaret gestalt öğrenme ve bilgi işlem sürecine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Ayrıca bu ders ile birlikte öğrenme ve sinir bilim, motivasyon, öğrenme ve öğretim süreci, sınıf ortamı ve yönetimi gibi bir çok konunun bilgi ve beceri düzeyinde bireylere kazandırılmaya çalışıldığı görülmektedir (Bacanlı, 2001; Santrock, 2011; Schunk, 2009; Selçuk, 2010; Senemoğlu, 2009; Slavin, 2013; Özbay & Erkan, 2009; Ulusoy, 2011; Yeşilyaprak, 2011).

Mitchell ve McConnell III (2012) eğitim psikolojisinin öğrenme ve öğretme süreçleri ve onları etkileyen çoklu değişkenler ile ilgili zengin bir bilgi içeriğine sahip olduğuna, bu bilgilerin de eğitim sistemlerine ilişkin geliştirilecek politikalara önemli katkılar sağlayacağına değinmişlerdir. Johnson ve Morgan (2003) ise öğretmen yetiştirme sürecinde eğitim psikolojisi dersinin durumu ve geleceğinin önemle üzerinde durulması gerektiğine dikkat çekmişlerdir. Eğitim psikolojisi yukarıda değinildiği üzere öğretmenlere ihtiyaç duydukları birçok bilgi ve becerinin kazandırılmasını amaçlamaktadır. Bu noktada bu dersin içeriğinin ne olduğu, işlenişinin nasıl olduğu ve amaçlarına ne derece ulaşıldığı gibi soruların cevaplanmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalarda öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerine ilişkin yaptıkları önem sıralamasında, eğitim psikolojisine orta sıralarda yer verdikleri bulunmuştur (Ekici, 2008; Yalçın & Şengül Avşar, 2014). Yapılan araştırmalarda üzerinde durulan kavramlardan birisinin de bu dersin içeriği olduğu saptanmıştır. Keklik'in (2011) ders kitaplarının içeriğini incelediği araştırmada bu kitapların içeriğinde genel olarak gelişimin ilkeleri ve temel kavramları, fiziksel, dil, kişilik ve gelişimi, algı, bellek, anatomi, akıl yürütme, duygusal ve cinsel gelişim, cinsel eğitim, algılama biçimleri ve zekâ kuramları konularına yer verildiği belirlenmiştir. Ancak değinilen konularda yer alan bilgilerin yeterince sorgulama, tartışma ve eleştiri yapılmadan sunulduğu görülmüştür. Eğitim psikolojisi ile ilgili yapılan araştırmalarda üzerinde durulan diğer bir kavramın bu dersin işlenişi ile ilgili olduğu anlaşılmıştır. Atik Kara ve Sağlam (2014) yaptıkları araştırmada

eğitim psikolojisinin içeriğinde gelişim ile ilgili konuların üzerinde daha çok durulduğunu, öğrenme ve öğrenme kuramları ile ilgili konulara ise yeterince yer verilmediğini belirtmişlerdir. Benzer şekilde Başkan ve Alev'in (2009) yaptıkları çalışmada, eğitim psikolojisi dersini yürüten öğretim elemanlarının bu dersin, gelişim psikolojisi konularını bitirdikleri öğrenme psikolojisi konularını ise tam olarak bitiremedikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Yukarıda değinilen araştırmalar incelendiğinde eğitim psikolojisine yönelik olumlu görüş ve düşüncelerin olduğu; aynı zamanda bu dersin gerek içeriğinde gerekse işlenişinde bazı eksikliklerin bulunduğu anlaşılmıştır. Bu çalışmada da öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersi ile ilgili düşünceleri ayrıntılı şekilde açıklığa kavuşturulmaya çalışılmıştır. Gerek yurtiçi gerek yurtdışı alan yazında bu konuda yapılmış herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Yapılan araştırmanın bu yönüyle öğretmen eğitime katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmada öğretmenlerin eğitim psikolojisi ile ilgili görüşlerinin ve önerilerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır. Öğretmenlerin,

1. Eğitim psikolojisi dersinin içeriği hakkındaki düşünceleri nelerdir?
2. Eğitim psikolojisi dersinin içeriği ile ilgili önerileri nelerdir?
3. Eğitim psikolojisi dersinin işleniş hakkındaki düşünceleri nelerdir?
4. Eğitim psikolojisi dersinin işleniş ile ilgili önerileri nelerdir?
5. Eğitim psikolojisi dersinin öncelikle hangi bilgi ve becerileri kazandırması gerektiğine ilişkin düşünceleri nelerdir?
6. Eğitim psikolojisi dersinin kazandırması gereken bilgi ve becerileri kazandırsa nasıl kazandıklarına ve kazanamadıysa neden kazanamadıklarına ilişkin görüşleri nelerdir?
7. Eğitim psikolojisi dersinde kazandıkları bilgi ve becerileri öğretmenlik yaşantılarında kullanabiliyorlarsa nasıl ve kullanamıyorlarsa neden kullanamadıklarına ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni temel alınarak hazırlanmıştır. Olgubilim deseninde, farkında olduğumuz fakat hakkında derinlemesine ve detaylı bir bilgiye sahip olunmayan olgular üzerinde durulmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu araştırma kapsamında öğretmenlerin eğitim psikolojisi ile ilgili görüş ve önerilerini açıklayan düşünceleri ayrıntılarıyla açığa çıkarılmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi ile belirlenmiştir. Bu yöntemde kendi içerisinde benzeşik farklı durumların belirlenerek araştırmanın bu durumlar üzerinde yürütülmesi amaçlanmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2012). Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken benzer olarak tümünün öğretmen olması ve farklı olarak her birinin çeşitli öğretim basamaklarında görev yapması ve çeşitli branşlara sahip olması ölçüt olarak kabul edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan 15 katılımcının 8'i kadın 7'si erkektir. Katılımcılar, Okul Öncesi Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği, Beden Eğitimi Öğretmenliği, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim Öğretmenliği, Görme Engelliler Öğretmenliği, Bilgisayar Öğretim ve Teknolojileri Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği, Müzik Öğretmenliği, Resim-İş Öğretmenliği, Fen ve Teknoloji Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği ve Arapça Öğretmenliği branşlarının her birinden birer kişiden oluşmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin görev yaptıkları öğretim basamaklarının anaokulu (f=1), ilkokul (f=2), ortaokul (f=7), lise (f=3) ve eğitim uygulama okulu (f=2) şeklindedir. Katılımcıların hizmet süreleri ise 2 yıl (f=2), 3 yıl (f=5), 4 yıl (f=5) ve 5 yıl (f=3) olarak dağılmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanmasında, araştırmanın yöntemine uygun olarak derinlemesine bilgilere ulaşılması amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Bu görüşme formu yedi tane açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Bu formun hazırlanmasında öncelikle ilgili literatür taranmış ve eğitim bilimlerinde uzman iki araştırmacının görüşü dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan 15 soru pilot uygulama niteliğinde beş farklı branştan öğretmene uygulanmıştır. Öğretmenlerden gelen cevaplar ve öneriler doğrultusunda form düzenlenmiş ve forma son hali verilmiştir. Araştırmanın verileri 2015-2016 eğitim öğretim yılında araştırmacılar tarafından öğretmenlerle yapılan yüz yüze görüşmelerle toplanmıştır. Her bir görüşme yaklaşık 30 dakika sürmüştür. Görüşmelerde araştırmanın amacı katılımcılara ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bununla birlikte uygulamalarda katılımcıların gönüllü olmaları göz önünde bulundurulmuş ve katılımcılara verdikleri cevapların yalnızca araştırma için kullanılacağı yönünde güvence verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi, verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak amacıyla gerçekleştirilmektedir. Bu analizde veriler derinlemesine incelenir. Bu doğrultuda veriler öncelikle kavramsallaştırılır daha sonra oluşturulan bu kavramlar mantıklı bir şekilde düzenlenir ve bu düzenleme üzerinden verileri açıklayan temalar saptanmaya çalışılır. İçerik analizinin aşamaları şu şekilde ifade edilmiştir: *verilerin kodlanması, temaların bulunması, verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması, bulguların yorumlanması* (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu araştırma kapsamında da elde edilen veriler yukarıda değinilen aşamalar takip edilerek analiz edilmiş ve bu süreçler aşağıda sırasıyla sunulmuştur.

Verilerin kodlanması. Bu aşamada katılımcılar tarafından ifade edilen cümleler incelenmiş ve anlamlı bir yapı oluşturacak şekilde isimlendirilmiştir. Yapılan analize örnek olarak “eğitim psikolojisi dersinin içeriği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna katılımcılardan birisinin (K 7) verdiği cevap şu şekildedir: “Edimsel koşullama konusunda öğrendiklerim öğrencilerin davranışlarını ödüllendirmede ve cezalandırmada nasıl davranacağıma dair bana fikir vermektedir”. Bu ifade incelenmiş ve *içeriğinde öğretmenlik mesleği için gerekli olan bilgilerin yer alması* şeklinde kodlanmıştır. Tüm katılımcı ifadeleri bu şekilde kodlamaya tabi tutulmuştur.

Temaların bulunması. Bu aşamada oluşturulan kodlar incelenmiş, benzer içerikte olanlar bir araya getirilmiş ve bu kodların hepsini kapsayan temalar oluşturulmuştur. Yapılan analize örnek olarak “eğitim psikolojisi dersinin içeriği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna katılımcıların ifadelerine dayalı olarak oluşturulan *içeriğinde öğretmenlik mesleği için gerekli olan bilgilerin yer alması, tüm öğretim kademelerine hitap eden bir içeriğinin olması ve öğrenme süreçlerini daha etkin şekilde planlayabilme olanağı sunması* kodları *öğretim sürecindeki gerekliliği* teması altında toplanmıştır. Ayrıca bu yöntem izlenerek oluşturulan temaların ortak anlam içerenlerinden üst temalar belirlenmiştir. Örneğin *öğretim sürecindeki gerekliliği* ve *öğrencilerin tanınmasındaki yararlılığı* temalarından *olumlu görüş* üst teması oluşturulmuştur.

Verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması. Bu aşamada katılımcıların ifadelerine dayalı olarak oluşturulan kod, tema ve üst temaların bir bütün halinde sunulması amacıyla şekiller oluşturulmuştur. Bu şekillerdeki her bir kod, tema ve üst temanın kaç katılımcının ifadesinden oluştuğu frekans (f) olarak belirtilmiştir. Bu kod, tema ve üst temaların aralarındaki ilişkiler oklar aracılığıyla yansıtılmaya çalışılmıştır. Ayrıca değinilen yapıların hangi görüşlerden oluştuğunun açıkça gösterilmesi amacıyla katılımcıların doğrudan ifadelerinden örneklere yer verilmiştir.

Bulguların yorumlanması. Bu aşamada katılımcıların ifadelerine dayalı olarak oluşturulan kod, tema ve üst temalara ilişkin yorumlamalar yapılmıştır. Bu kapsamda değinilen yapılar arasındaki ilişkiler ve ortaya çıkan bütünsel yapı açıklanmaya çalışılmıştır.

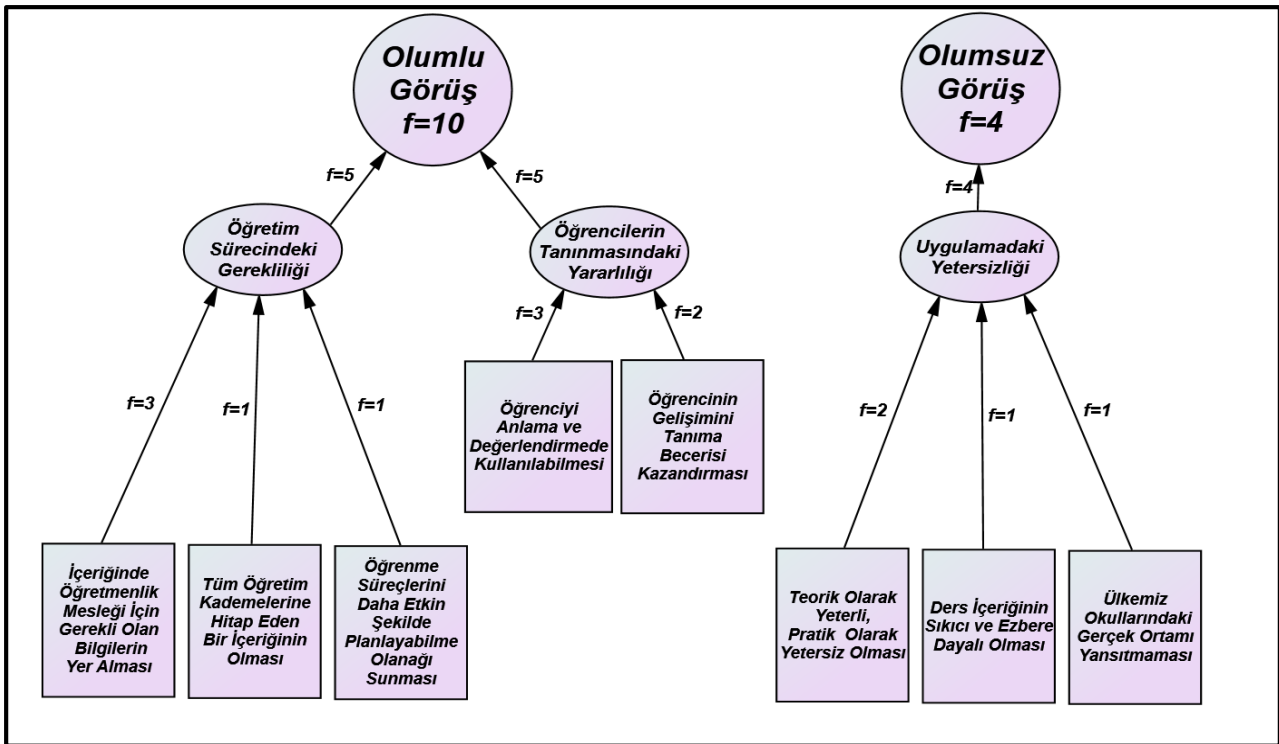
Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanmasında Merriam (2013) tarafından belirtilen stratejiler izlenmiştir. Bu stratejiler: *üçgenleme*, *katılımcı doğrulaması*, *veri toplama aşamasına uygun ve yeterli katılım*, *araştırmacının konumu veya yansıtıcılık*, *uzman incelemesi/değerlendirmesi*, *denetleme tekniği*, *zengin*, *yoğun tanımlama* ve *azami çeşitlilik* şeklindedir. *Üçgenleme*: Araştırmanın veri toplama aracının hazırlanması, verilerin toplanması, analizi ve yorumlanması süreçlerinde üç araştırmacı da doğrudan görev almıştır. *Katılımcı doğrulaması*: Araştırmada ulaşılan bulgular katılımcılardan üç kişiye sunularak bunlara ilişkin dönütler alınmıştır. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda kod, tema ve üst temaların bazılarında düzenlemelere gidilmiştir. Bu düzenlemelerden sonra bulgulara son hali verilmiştir. *Veri toplama aşamasına uygun ve yeterli katılım*: Katılımcılarla yapılan görüşmelerde 15 katılımcıya ulaşıldığında yeterli verilerin elde edildiğine karar verilmiş ve uygulamalar sonlandırılmıştır. *Araştırmacının konumu veya yansıtıcılık*: Araştırmanın amacı katılımcılara açıkça ifade edilmiş ve katılımın gönüllü olduğu vurgulanarak uygulamalarda yönlendirmelerden kaçınılmaya çalışılmıştır. *Uzman incelemesi/değerlendirmesi*: Araştırmada kullanılan görüşme formunun hazırlanmasında eğitim bilimleri alanında uzman olan iki araştırmacının görüşleri dikkate alınmıştır. Bunu yanı sıra katılımcıların ifadelerinin analizini araştırmayı hazırlayan her bir araştırmacı bağımsız olarak gerçekleştirmiş ve oluşturdukları kod, tema ve üst temaları karşılaştırarak görüş birliğine varmaya çalışılmıştır. *Denetleme tekniği*: Araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve analizi ayrıntılı şekilde sunulmuştur. *Zengin, yoğun tanımlama*: Araştırmanın verilerinin analizinde takip edilen aşamalar açık bir şekilde ortaya konulmuştur. Bu kapsamda katılımcıların ifadelerine dayalı olarak ulaşılan kod, tema ve üst temaların nasıl oluşturulduğu örneklerle açıklanmaya çalışılmıştır. Ayrıca katılımcıların doğrudan ifadelerine yer verilerek oluşturulan yapıların kaynağı olan ham veriler herhangi bir düzenleme yapılmadan olduğu gibi sunulmuştur. *Azami çeşitlilik*: Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde katılımcıların farklı öğretim basamaklarında ve farklı branşlarda olmalarına dikkat edilmiştir.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde öğretmenlerin eğitim psikolojisi ile ilgili görüş ve önerilerini belirlemek amacıyla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular başlıklar halinde ve şekiller eşliğinde sunulmuş ve katılımcıların kullandığı ifadelerle ilişkin doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin içeriği hakkındaki düşünceleri incelenmiş ve ortak ifadeler doğrultusunda sekiz farklı kod belirlenmiştir. Bu kodların üç farklı temanın içerisinde yer alabileceği anlaşılmıştır. Değinilen temalar incelendiğinde ise bunların iki üst tema altında toplanabileceği görülmüştür. Katılımcıların ifadelerinin en fazla yer aldığı tema sırasıyla, *öğretim sürecindeki gerekliliği*, *öğrencilerin tanınmasındaki yararlılığı* ve *uygulamadaki yetersizliği* şeklindedir. Ayrıca bu kategorilerin yer aldığı *olumlu görüş* üst temasının da *olumsuz görüş* üst temasından daha fazla katılımcının ifadesinden oluştuğu anlaşılmıştır (Şekil 1).

Şekil 1. Öğretmenlerin Eğitim Psikolojisi Dersinin İçeriği Hakkındaki Düşünceleri

Olumlu Görüş Üst Teması

İçeriğinde öğretmenlik mesleği için gerekli olan bilgilerin yer alması: “Edimsel koşullama konusunda öğrendiklerim öğrencilerin davranışlarını ödüllendirmede ve cezalandırmada nasıl davranacağıma dair bana fikir vermektedir” (K 7). *Tüm öğretim kademelerine hitap eden bir içeriğinin olması:* “Eğitim psikolojisi insan hayatını doğuştan ölüme kadar incelemektedir ve içeriği; gelişimin temel kavramları, gelişim alanları gibi ünitelerden oluşmaktadır. Gelişim

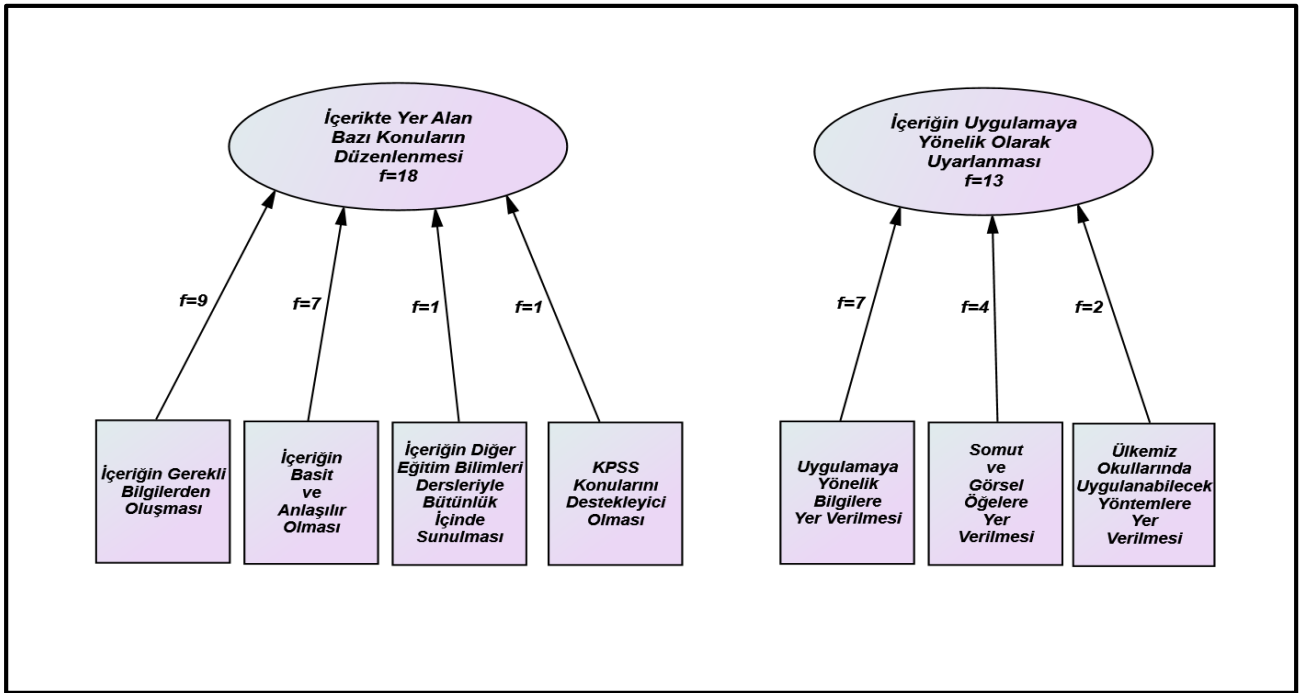

nöbetleşe devam eden bir süreçtir. Söz konusu üniteler bireyin bu süreçte yaşa bağlı olarak öne çıkan evrelerdir. Ders içeriği bu yönüyle tüm öğretim kademelerine hitap etmektedir.” (K 1). *Öğrenme süreçlerini daha etkin şekilde planlayabilme olanağı sunması*: “Öğrencilerin gelişim özelliklerinin eğitimcilerce bilinmesi, eğitimcilerin öğrenme süreçlerini daha etkin şekilde planlayabilmelerine olanak sağlamaktadır.” (K 1). *Öğrenciyi anlama ve değerlendirmede kullanılabilmesi*: “Öğrencileri anlayabilmek, kriz durumlarında öğrenciyle öğretmen arasındaki iletişimi kurabilmek, öğrencinin kendini geliştirebileceği alanları saptayabilmek ve onun hayatına yön verebilmek için önemli bir derstir.” (K 13). *Öğrencinin gelişimini tanıma becerisi kazandırması*: “Öğrencilerin doğumdan okul çağına kadar gelişim özelliklerini öğrenip, öğrenmeyi bu doğrultuda planlamak ve yapmak iyi bir nesil yetiştirme adına son derece önemlidir.” (K 9)

Olumsuz Görüş Üst Teması

Teorik olarak yeterli, pratik olarak yetersiz olması: “Eski ve temel kuramlara daha fazla pratik bilgi, yöntem ve uygulamanın eşlik etmesi gerektiğini düşünüyorum.” (K 10). *Ders içeriğinin sıkıcı ve ezbere dayalı olması*: “Birkaç konu dışında ders içeriğinin sıkıcı olduğunu düşünüyorum. Ezbere dayalı ve teorilerden oluşan bir ders olarak hatırlıyorum.” (K 4). *Ülkemiz okullarındaki gerçek ortamı yansıtmaması*: “Eğitim psikolojisi dersinin içeriği günümüz Türkiye’inde bulunan okullarda kullanılması zor olan konu içeriği ile ülkemiz gerçeklerini yansıtmamaktadır.” (K 12).

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin içeriği ile ilgili önerileri incelenmiş ve ortak öneriler doğrultusunda yedi farklı kod oluşturulmuştur. Bu kodlar incelenerek, iki tema altına dâhil edilmiştir. Katılımcıların ifadelerinin en fazla yer aldığı tema *içerikte yer alan bazı konuların düzenlenmesi* temasıdır (Şekil 2).

Şekil 2. Öğretmenlerin Eğitim Psikolojisi Dersinin İçeriği İle İlgili Önerileri

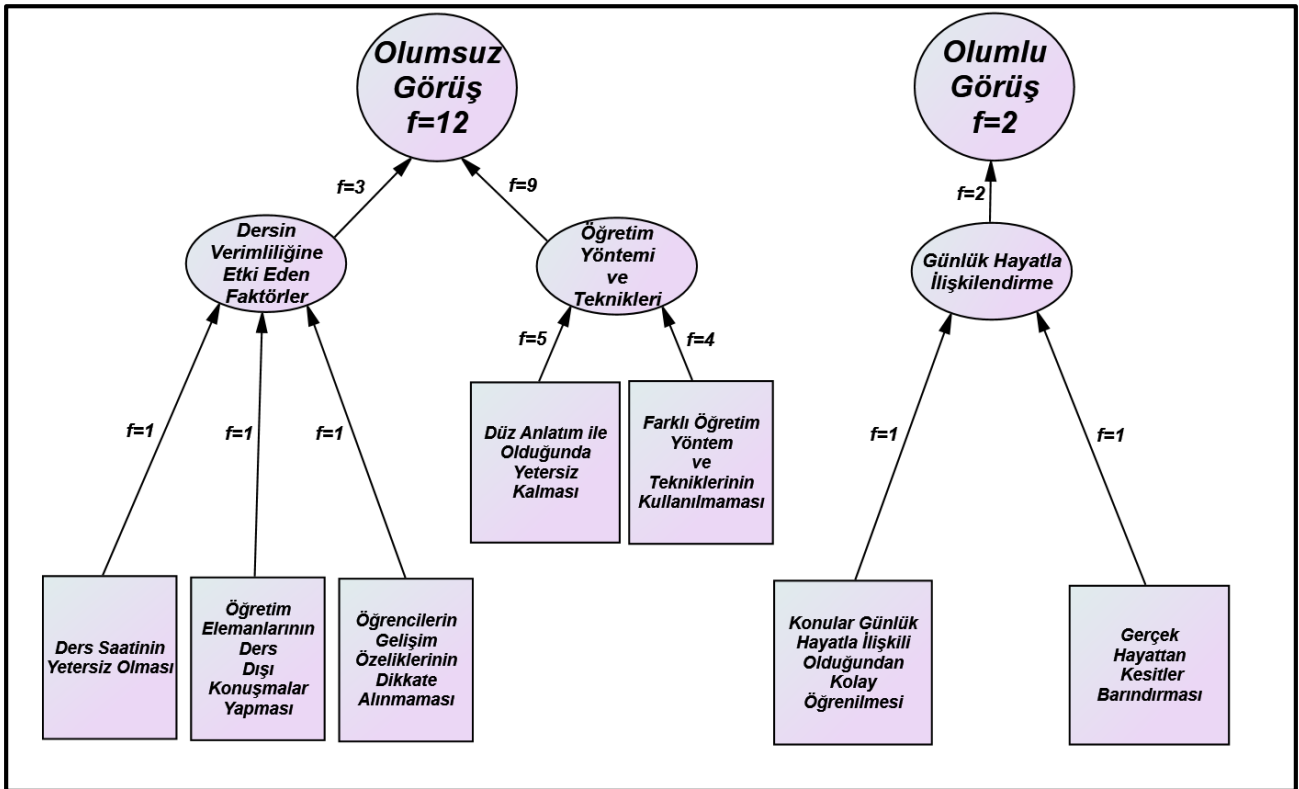
İçerikte Yer Alan Bazı Konuların Düzenlenmesi Teması

İçeriğin gerekli bilgilerden oluşması: “Meslek hayatımızda işimize yarayacak pratik bilgiler sunulmalı.” (K 4). *İçeriğin basit ve anlaşılır olması:* “İçerik kuramlardan daha çok, uygulamalarla ve örneklerle daha anlaşılır hale getirilmeli.” (K 7). *İçeriğin diğer eğitim bilimleri dersleriyle bütünlük içinde sunulması:* “Ders içeriği diğer eğitim dersleriyle bütünlük içinde verilmeli.” (K 7). *KPSS konularını destekleyici olması:* “İçerik KPSS konularıyla paralel ve konuları destekleyici olmalı.” (K 1).

İçeriğin Uygulamaya Yönelik Olarak Uyarlanması Teması

Uygulamaya yönelik bilgilere yer verilmesi: “Gelişimle ilgili yaşanmış örnekler ve problemlerden yola çıkılarak uygulamada işe yarayacak pratik bilgiler verilmeli.” (K 6). *Somut ve görsel öğelere yer verilmesi:* “Gelişimdeki temel kavramlar, gelişimin ilkeleri, gelişim dönemleri ve görevleri, öğrenme kuramları gibi konular işlenirken sadece anlatım yöntemi kullanılmamalı, ders videolarla desteklenmelidir.” (K 3). *Ülkemiz okullarında uygulanabilecek yöntemlere yer verilmesi:* “Bu dersin içeriği ülkemiz okullarında uygulanabilecek olan yöntemler araştırılarak yeniden düzenlenmeli ve uygun bir şekilde güncellenmelidir.” (K 12).

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin işlenişi hakkındaki düşünceleri incelenmiş ve ortak ifadeler doğrultusunda yedi farklı kod oluşturulmuştur. Bu kodlar incelenerek üç tema belirlenmiştir. Bu temalar incelendiğinde iki üst tema altında toplanması uygun görülmüştür. Verilen cevaplardan katılımcıların ifadelerinin en fazla yer aldığı tema sırasıyla, *öğretim yöntemi ve teknikleri*, *dersin verimliliğine etki eden faktörler*, *günlük hayatla ilişkilendirme* şeklindedir. Ayrıca bu temaların yer aldığı *olumsuz görüş* üst temasının da *olumlu görüş* üst temasından daha fazla katılımcının ifadesinden oluştuğu görülmüştür (Şekil 3).

Şekil 3. Öğretmenlerin Eğitim Psikolojisi Dersinin İşlenişi Hakkındaki Düşünceleri

Olumlu Görüş Üst Teması

Konular günlük hayatla ilişkili olduğundan kolay öğrenilmesi: “Eğitim psikolojisi dersinin günlük hayatta karşımıza çıkan kavramlar barındırması açısından öğrenme ve öğretmeye gayet açık.” (K 8).

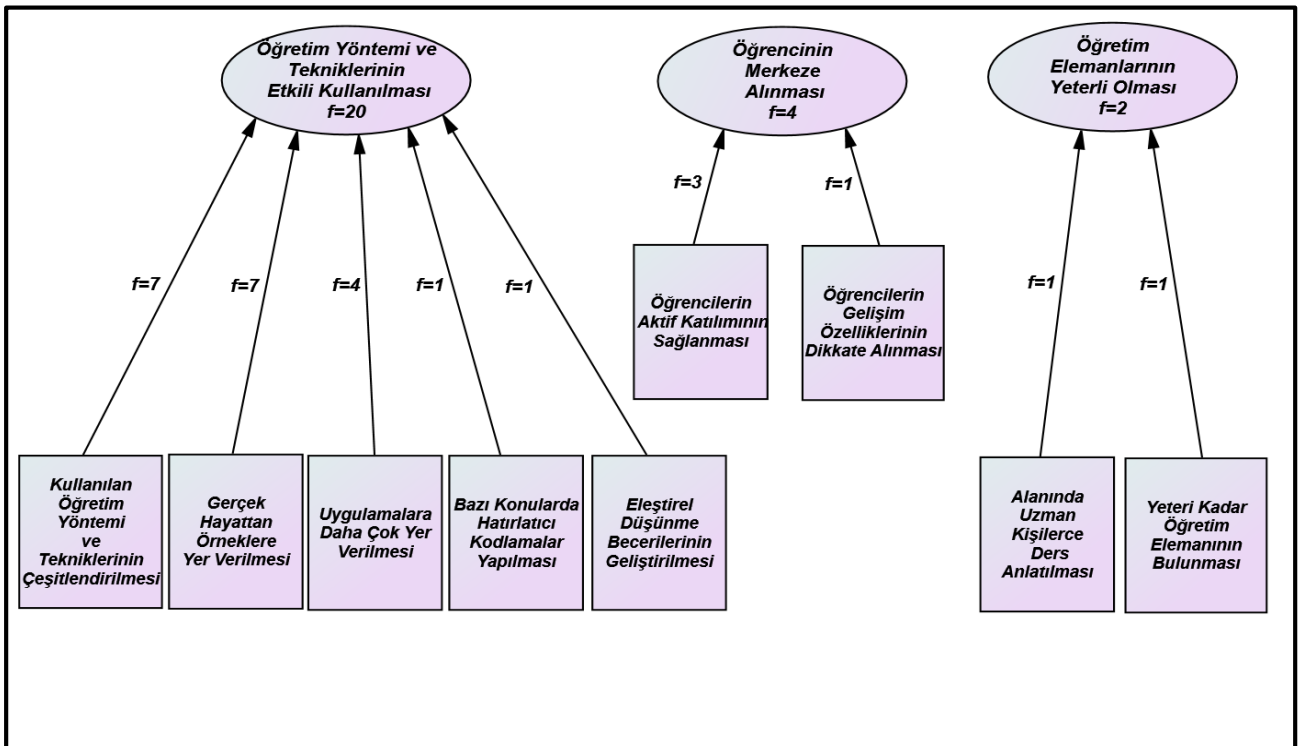
Gerçek hayattan kesitler barındırması: “Dersin işlenişi gerçek hayatı yansıtan etkinlikler içermektedir.” (K6).

Olumsuz Görüş Üst Teması

Düz anlatım ile olduğunda yetersiz kalması: “Eğitim psikolojisi dersi düz anlatımdan öteye geçememekte, en fazla düz anlatıma görsel öğeler eşlik edebilmektedir. Ders konularının soyutluğunu düşünürsek, düz anlatımının fazlasıyla yetersiz kaldığını düşünüyorum.” (K 10). *Farklı*

öğretim yöntemi ve tekniklerinin kullanılmaması: “Dersin işlenişinde öğretim teknikleri açısından çeşitliliğin olmadığını söyleyebilirim.” (K 3). *Ders saatinin yetersiz olması*: “Eğitim psikolojisi dersi üniversitelerin eğitim fakültelerinde bir döneme sıkıştırılmakta ve bu yüzden ünitelerin birçoğu işlenememektedir.” (K 1). *Öğretim elemanlarının ders dışı konuşmalar yapması*: “Derste konu dışında gereksiz ve siyasi fikirleri yansıtan konuşmalar yapıldığından dersin verimli geçmediğini düşünüyorum.” (K 4). *Öğrencilerin gelişim özelliklerinin dikkate alınmaması*: “Dersin işlenişinde öğrencinin gelişim özellikleri ve hazır bulunuşluğu göz önüne alınmadığında, ders verimsizleşir ve karşılaşılan problemlerin çözümünde zorluk çekilir.” (K 11)

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin işlenişi ile ilgili önerileri incelenmiş ve ortak öneriler doğrultusunda dokuz farklı kod oluşturulmuştur. Bu öneri kodlarından üç tema oluşturulmuştur. Katılımcıların ifadelerinin en fazla yer aldığı temalar sırasıyla, *öğretim yöntemi ve tekniklerinin etkili kullanılması*, *öğrencinin merkeze alınması* ve *öğretim elemanlarının yeterli olması* şeklindedir (Şekil 4).

Şekil 4. Öğretmenlerin Eğitim Psikolojisi Dersinin İşlenişi İle İlgili Önerileri

Öğretim Yöntemi ve Tekniklerinin Etkili Kullanılması Teması

Kullanılan öğretim yöntemi ve tekniklerinin çeşitlendirilmesi: “Dersin işlenişinde sadece düz anlatımı ile kalmayıp, yaşantılara, deney ve gözlemlere yer verilmeli, görsel materyallere daha çok önem verilmeli, anlatım farklı örneklerle zenginleştirilmelidir.” (K 15). *Gerçek hayattan örneklere*

yer verilmesi: “Mesleğe başlayınca, benzer durumlarda ne yapmamız gerektiğini bilip ona göre davranmak için, dersteki konular günlük hayatla ilişkilendirilerek örnek olaylarla işlenmeli ve bu şekilde daha kalıcı öğrenmeler sağlanmalıdır.” (K 9). *Uygulamalara daha çok yer verilmesi:* “Dersin işlenişinde sunuş yoluyla öğretim yönteminin yoğun olarak kullanılması bilgilerin öğretmen adaylarına sadece teorik olarak aktarılmasına yol açmaktadır. Ders işlenişinde gelişimsel dönemler bazında gözlemler yaptırılması ve gözlem raporlarının değerlendirmeye tabi tutulması ders içeriğinin bilgi seviyesinden daha üst bilişsel basamaklara çıkarılmasına ve bu yolla bilgilerin daha kalıcı olmasına olanak sağlayacaktır.” (K 1). *Bazı konularda hatırlatıcı kodlamalar yapılması:* “Sözel konularda unutma ya da karıştırma fazlasıyla olduğundan, bazı konularda belirleyici hatırlatmalar ya da kodlamalar yapılmalıdır.” (K 14). *Eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesi:* “Dersin işlenişini öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik olmalı, öğrencilerin araştırmaya yönlendirilmesi, tartışma ve soru-cevap şeklinde derslerin işlenmesi, derse katılım ve soru sormada kendilerine güven verebilecek ortam yaratılması öğrencinin öğrenmesinde büyük oranda katkı sağlayacaktır.” (K13).

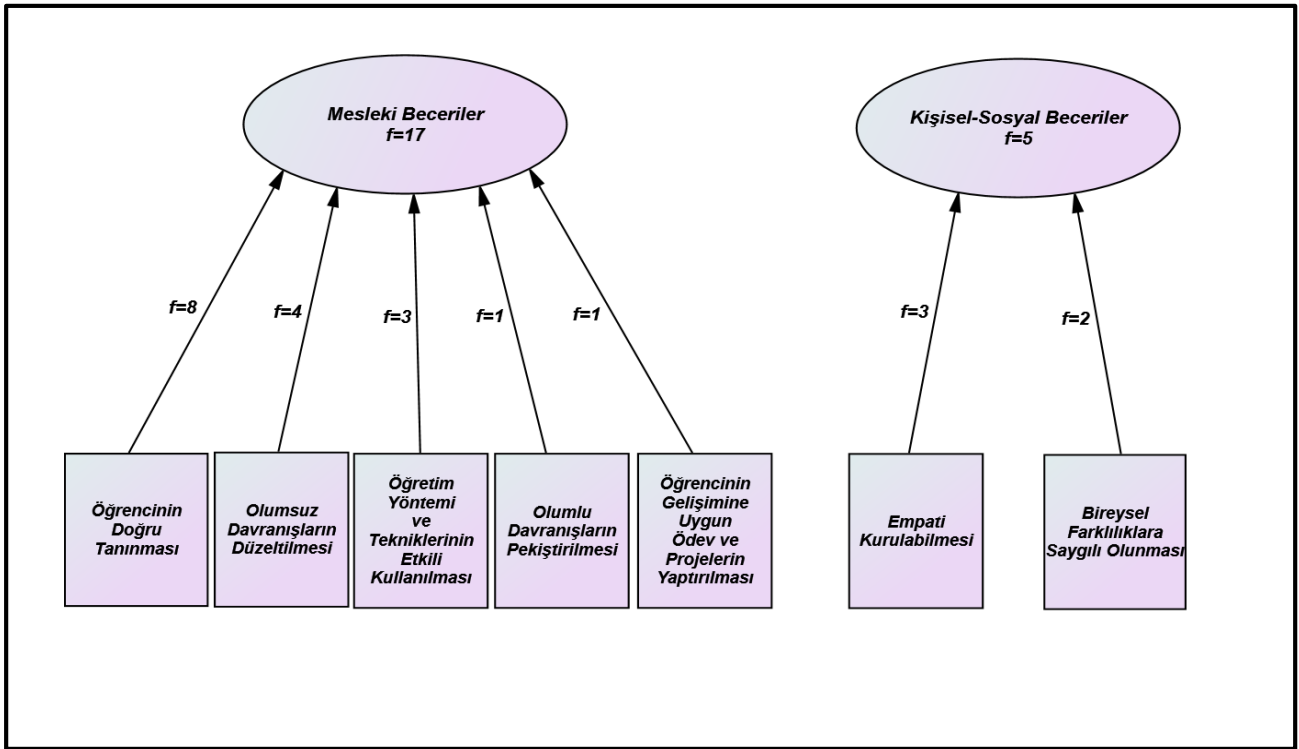
Öğrencinin Merkeze Alınması Teması

Öğrencilerin aktif katılımının sağlanması: “Ders içeriği sevdirecek şekilde sunulmalı ve öğrencilerin aktif katılımı sağlanmalı.” (K 2). *Öğrencilerin gelişim özelliklerinin dikkate alınması:* “Öğrencinin hazır bulunuşluğunu, gelişim dönemlerini ve psikolojilerini göz önünde bulundurarak ders işlenmelidir.” (K 11)

Öğretim Elemanlarının Yeterli Olması Teması

Alanında uzman kişilerce ders anlatılması: “Derse gerekli önem verilmeden, dersin yüzeysel işlenmesi, içeriğin sevdirecek şekilde sunulmaması derse giren kişinin mesleki yeterliliğinin olmadığına göstergesi olduğundan, ders; alanını seven, önemseyen, alan uzmanı tarafından anlatılmalıdır.” (K 3). *Yeteri kadar öğretim elemanının bulunması:* “Dersi yürütecek yeterli sayıda öğretim elemanı istihdam edilmelidir.” (K 8)

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin öncelikle hangi bilgi ve becerileri kazandırması gerektiğine ilişkin düşünceleri incelenmiş ve ortak öneriler doğrultusunda yedi farklı kod belirlenmiştir. Kazandırılması gereken bu bilgi ve becerilere ilişkin öneri kodlarının incelenmesi sonucu belirlenen kodlar iki tema altında toplanmıştır. Katılımcıların ifadelerinin en fazla yer aldığı tema *mesleki beceriler* temasıdır (Şekil 5).

Şekil 5. Öğretmenlerin Eğitim Psikolojisi Dersinin Hangi Bilgi ve Becerileri Kazandırması Gerektiğine İlişkin Düşünceleri

Mesleki Beceriler Teması

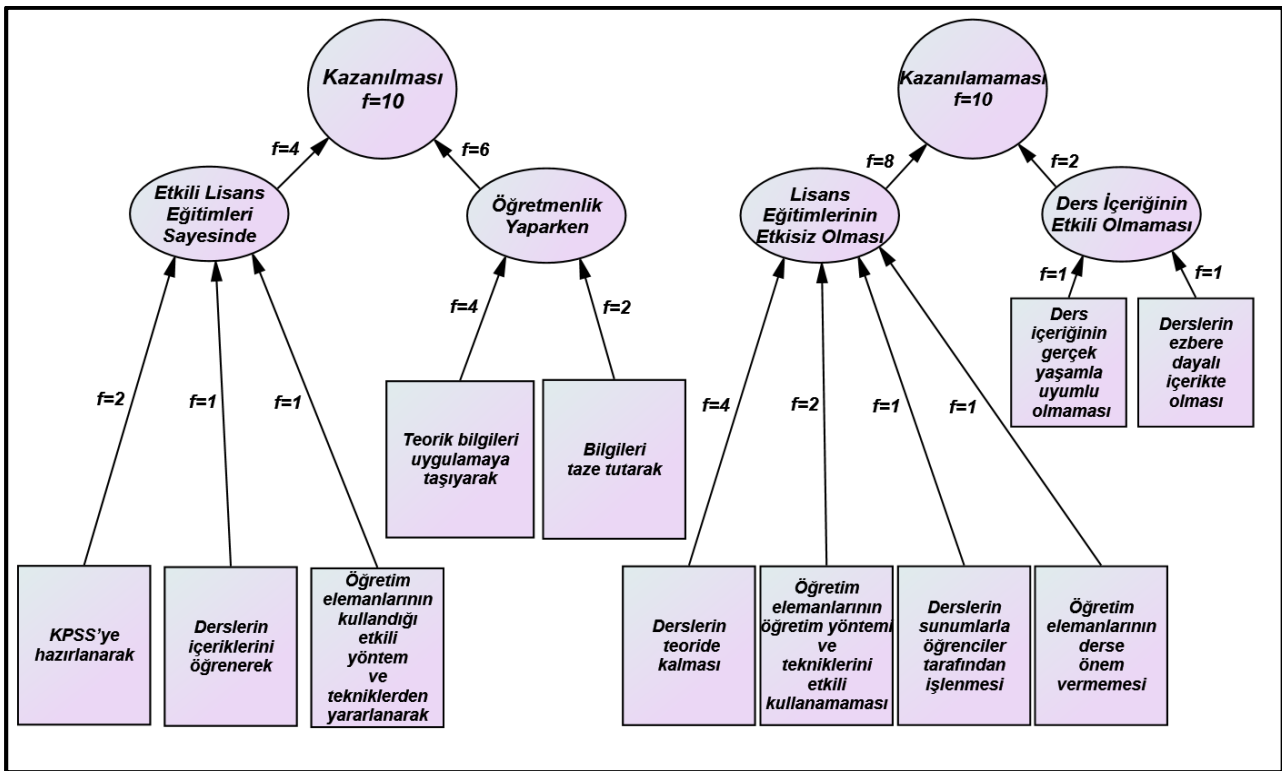
Öğrencinin doğru tanınması: “Etkili öğrenmenin gerçekleşmesinin temelinde öğrencinin bütün yönleriyle, gelişim dönemlerini ve özelliklerinin bilinmesi yatmaktadır. Öğretmen adaylarının öğrencilerin gelişim özellikleri ve hazırbulunuşluğu bilinmeden salt bilgi aktarımı kalıcılığı ortadan kalmaktadır.” (K 8). *Olumsuz davranışların düzeltilmesi:* “Meslek hayatında problemlerle bir durumla karşılaşıldığında gelişim özelliğine uygun çözüm üretebilme ve olumsuz davranışı ortadan kaldırma becerisi kazandırılmalıdır.” (K 4). *Öğretim yöntemi ve tekniklerinin etkili kullanılması:* “Öğretmen adayları bireysel farklılıklara göre hangi öğrenci için hangi yöntem ve tekniği kullanacağını bilincinde olarak yöntem-tekniğin avantaj ve dezavantajlarını bilmeli.” (K 7). *Olumlu davranışların pekiştirilmesi:* “Derste istenmeyen davranışların söndürülmesi ve doğru pekiştirme konularında yeterli beceri kazandırılmalıdır.” (K10). *Öğrencinin gelişimine uygun ödev ve projelerin yaptırılması:* “Derste öğrencinin gelişimine uygun ödev ya da proje yapma konusunda yeterli bilgi ve beceriler kazandırılmalıdır.” (K 6)

Kişisel-Sosyal Beceriler Teması

Empati kurulabilmesi: “Mesleğin başında olan öğretmene kazandırılması gereken öncelikle empati becerisidir.” (K 13). *Bireysel farklılıklara saygılı olunması:* “Öncelikle her bireyin farklı olduğu

bilincinin öğretmen adaylarına kazandırılması gerekmektedir. Bu bilinçle bireylere özgü eğitim verilmelidir.” (K 5)

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin kazandırması gereken bilgi ve becerileri kazandılsa nasıl kazandıklarına ve kazanamadıysa neden kazanamadıklarına ilişkin görüşleri incelenmiş ve ortak görüşler doğrultusunda 11 farklı kod belirlenmiştir. Bu kodlar incelenerek dört tema oluşturulmuştur. Oluşturulan bu temalar incelenerek, *kazanılması* ve *kazanılmaması* üst teması olarak iki üst tema altında toplanmıştır. Katılımcıların ifadelerinin en fazla yer aldığı tema sırasıyla, *lisans eğitimlerinin etkisiz olması*, *öğretmenlik yaparken*, *etkili lisans eğitimleri sayesinde* ve *ders içeriğinin etkili olmaması* şeklindedir. Bu temaların yer aldığı *kazanılması* ve *kazanılmaması* üst temasındaki katılımcı ifadelerinin eşit sayıda olduğu görülmüştür (Şekil 6).

Şekil 6. Öğretmenlerin Eğitim Psikolojisi Dersinin Kazandırması Gereken Bilgi ve Becerileri Kazandıysa Nasıl Kazandıklarına ve Kazanamadıysa Neden Kazanamadıklarına İlişkin Görüşleri

Kazanılması Üst Teması

Teorik bilgileri uygulamaya taşıyarak: “Bu bilgi ve becerileri temelde teorik olarak öğrendim ve mesleğe başladıktan sonra bu öğrendiğim becerileri uygulamaya dökerek, öğrendiğim bilgilerin daha da kalıcı olmasını sağladım. Öğrenciye faydalı olacak şekilde kendimi uygulama noktasında geliştirdim.” (K13). *Bilgileri taze tutarak*: “Eğitim psikolojisini sırf ders yükü olarak değil de içselleştirmeye değer bir yaşam tarzı olarak gördüğüm için, gelişim dönemleri ile öğrenme süreçleri arasında sürekli bağlantı kurmaya çalıştım.” (K 7). *KPSS'ye hazırlanarak*: “Üniversite de benden ya

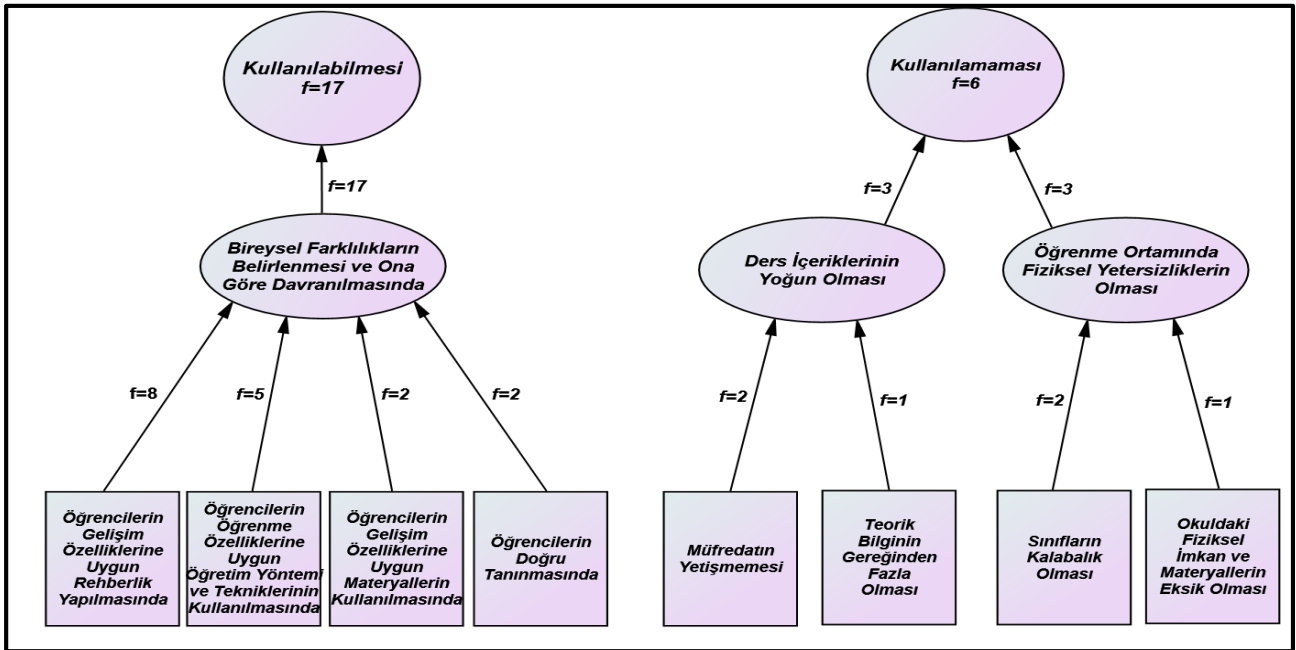
da öğretim elemanından kaynaklı sorunlardan dolayı bir şey öğrenemedim. Dersle ilgili bilgileri KPSS'ye hazırlanırken kaynak kitaplardan öğrendim.” (K 5). *Derslerin içeriklerini öğrenerek:* “Öğrencinin davranışları altında yatan sebebi anlayabilme nedenim, dersin içeriğinde olan gelişim dönemleri konusuna hâkim olmam.” (K 14). *Öğretim elemanlarının kullandığı etkili yöntem ve tekniklerden yararlanarak:* “Ders içerisinde, öğretim elemanlarının değişik yöntem-teknikleri kullanması ve mesleğe başladığımda bilgilerimi pratiğe dönüştürme fırsatımın olması sonucu gerekli bilgi ve becerileri kazandığımı düşünüyorum.” (K 9)

Kazanılamaması Üst Teması

Derslerin teoride kalması: “Derslerin işleniş şekli ile içerik arasındaki uyumsuzluktan dolayı gerekli bilgi ve becerileri kazanamadığımı düşünüyorum. Gözlem ve incelemeye dayalı yürütülmesi gereken sürecin teorik olarak aktarılmasının tercih edilmesi, dersin öğretiminde ciddi bir sorundur.” (K 1) *Öğretim elemanlarının öğretim yöntemi ve tekniklerini etkili kullanamaması:* “Öğretim elemanının anlatım yönteminin ders verimliliğini azalttığını düşünüyorum.” (K 3). *Derslerin sunumlarla öğrenciler tarafından işlenmesi:* “Bu ders, düz anlatım ve öğrenci tarafından hazırlanan sunumlarla işlendiği için içeriğin yetersiz kaldığını, yeterli bilgisi olmayan öğrencilerin de anlatımının etkili olmadığını düşünüyorum.” (K 8). *Öğretim elemanlarının derse önem vermemesi:* “Öğretim elemanlarının derse gerekli önemi vermemesi sebebiyle bu becerileri kazandığımı düşünmüyorum.” (K 4). *Ders içeriğinin gerçek yaşamla uyumlu olmaması:* “Ders içeriğinde yeterli bilgi vardı ancak hayata dönük çok fazla örnek yoktu. Güncel uygulamalar ele alınmadığı için bilgilerin soyut kaldığını düşünüyorum.” (K 10). *Derslerin ezbere dayalı içerikte olması:* “Ders içeriklerinin incelendiğinde öğrencilere analitik düşünme ve yorum yapma becerisi kazandırmak yerine, ezber yolu ile öğrenmelerine dönük hazırlandığını düşünüyorum.” (K 6).

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinde kazandıkları bilgi ve becerileri öğretmenlik yaşantılarında kullanabiliyorlarsa nasıl ve kullanamıyorlarsa neden kullanamadıklarına ilişkin görüşleri incelenmiş ve ortak görüşler doğrultusunda sekiz farklı kod belirlenmiştir. Bu kodlar incelenerek üç tema oluşturulmuştur. Bu temalar incelenerek iki üst tema altına toplanması uygun görülmüştür. Katılımcıların ifadelerinin en fazla yer aldığı tema sırasıyla, *bireysel farklılıkların belirlenmesi ve ona göre davranılmasında, ders içeriklerinin yoğun olması ve öğrenme ortamında fiziksel yetersizliklerin olması* şeklindedir. Bu temaların yer aldığı *kullanılabilmesi* üst temasındaki katılımcı ifadelerinin sayısının *kullanılamaması* üst teması altındaki ifadelerden daha fazla olduğu görülmüştür (Şekil 7).

Şekil 7. Öğretmenlerin Eğitim Psikolojisi Dersinde Kazandıkları Bilgi ve Becerileri Öğretmenlik Yaşantılarında Kullanabiliyorlarsa Nasıl ve Kullanamıyorlarsa Neden Kullanamadıklarına İlişkin Görüşleri

Kullanılabilirliği Üst Teması

Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun rehberlik yapılmasında: “Örneğin kaynaştırma öğrencilerimiz için Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) uygulamaktayız ancak aynı sınıf düzeyinde birden fazla kaynaştırma öğrencimiz varsa; “Gelişimde bireysel farklılıklar vardır” ilkesi gereğince her birinin yeterlilik düzeyine göre ayrı planlar hazırlıyoruz.” (K 3). *Öğrencilerin öğrenme özelliklerine uygun öğretim yöntemi ve tekniklerinin kullanılmasında:* “Dersi öğrencilerin hazır bulunuşluğunu, ilgi alanlarını, gelişim özelliklerini dikkate alarak işleyebiliyorum.” (K 11). *Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun materyallerin kullanılmasında:* “Etkinlik için materyal hazırlarken öğrencilerin psikomotor becerilerine ve sınıf seviyesine uygun materyal hazırlıyorum.” (K 6). *Öğrencilerin doğru tanınmasında:* “Öğrencilerin içinde bulunduğu psikolojiyi daha kolay anlamada ve onları doğru tanımda kullanabiliyorum.” (K 13).

Kullanılmaması Üst Teması

Müfredatın yetişmemesi: “Sınıf öğretmeniyim ve yıl içinde müfredatımızın çok yoğun olması sebebiyle bu bilgi ve becerileri kullanmaya zaman bulamıyorum.” (K 9). *Teorik bilginin gereğinden fazla olması:* “Ders müfredatlarında uygulamadan çok teorik bilgilerin yer aldığını ve bu bilgilerin çoğunun gerekli olmadığını düşünüyorum.” (K 12). *Sınıfların kalabalık olması:* “Eğitim psikolojisi dersinde kazandığımız bilgi ve becerileri daha etkin şekilde kullanmak için sınıf mevcutlarının daha az olması gerekiyor. Her öğrenci ile ilgilenebilme, derslere etkin katılımlarını sağlama, bireysel

farklılıklara uygun eğitim-öğretim yapabilme adına bu durum önemlidir.” (K 15). *Okuldaki fiziksel imkân ve materyallerin eksik olması*: “Okul altyapılarının geliştirilmesi, öğretmenlerin edindiği becerileri kullanabilmesine fırsat verir. Ancak okullarda bu fırsatın yeterince sağlanmadığını düşünüyorum.” (K 1)

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersi ile ilgili görüş ve önerilerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu temel amaç doğrultusunda öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin içeriği ve işlenişi ile ilgili görüşleri ve önerileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra bu dersin öncelikle hangi bilgi ve becerileri kazandırması gerektiği, öğretmenlerin bu bilgi ve becerileri kazanıp kazanamadıkları, kazandıysa nasıl kazandıkları ve kazanamadıysa neden kazanamadıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca değinilen bilgi ve becerileri öğretmenlik yaşantılarında kullanıp kullanamadıkları, kullanabiliyorlarsa nasıl ve kullanamıyorlarsa neden kullanamadıklarına ilişkin görüşleri açığa çıkarılmaya çalışılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin içeriği hakkındaki düşünceleri incelendiğinde öğretmenlerin, *öğretim sürecindeki gerekliliği ve öğrencilerin tanınmasındaki yararlılığı* şeklindeki görüşlerinin *olumlu* yönde olduğu görülmüştür. Bununla birlikte katılımcıların bir kısmının *uygulamadaki yetersizliği* yönünde olumsuz görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Ayrıca bu konudaki görüşlerin çoğunlukla *olumlu* içerikte olduğu anlaşılmıştır. İlgili literatürde bu konuda yapılan araştırmalarda (Çetin, 2009; Ekici, 2008; Gilik Güleç, 2012; Yalçın & Şengül Avşar, 2014) eğitim psikolojisi dersine yönelik görüşlerin olumlu yönde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bazı araştırmalarda (Arslan & Özpınar, 2008; Başkan & Alev, 2009; Kahramanoğlu, 2010; Keklik, 2011; Sırkıntı, 1999) ise eğitim psikolojisi dersi önemli ve gerekli görülmekle birlikte içeriğinde yetersizliklerin olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla bu konuda yapılan çalışmaların bu araştırma sonuçlarıyla örtüştüğü anlaşılmaktadır. Araştırmadan elde edilen bu sonuca göre öğretmenlerin eğitim psikolojisinin dersinin içeriğini gerekli ve yararlı gördükleri dolayısıyla görüşlerinin genel anlamda olumlu olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte ilgili literatürdeki araştırmaların sonuçlarının da desteklediği üzere, ders içeriğinin yetersiz kaldığı görülmektedir. Dolayısıyla ders içeriklerinin zenginleştirilmesinin öğretim sürecine olumlu yönde etki edeceği söylenebilir. Ancak eğitim psikolojisi dersi bilindiği üzere gelişim psikolojisi ve öğrenme psikolojisi olmak üzere iki temel bölümden oluşmaktadır. Üniversitelerde bu ders işlenirken gelişim psikolojisi konularının içeriğinin yoğun olmasından ötürü öğrenme psikolojisi konularına yeterince yer verilememiş

olabilir. Dolayısıyla öğretmenlerin öğrenme psikolojisi konularını yetersiz olarak algılamalarının gelişim psikolojisi konularının yoğun olmasından kaynaklandığı ifade edilebilir.

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinin içeriği ile ilgili önerileri incelediğinde *içerikte yer alan bazı konuların düzenlenmesi ve içeriğin uygulamaya yönelik olarak uyarlanması* şeklinde olduğu görülmüştür. Bu konu ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde ders içeriklerinin öğrencilerin ihtiyaçlarını dikkate alarak güncellenmesi (Akpınar & Özer, 2004; Arslan & Özpınar, 2008; Aydın, 2011; Öngöz 2011) ve teorik bilgilerin uygulamada nasıl kullanılacağına daha detaylı şekilde açıklanması gerektiğinin (Şahin Taşkın & Hacıömeroğlu, 2010) üzerinde durulduğu anlaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlarla değinilen araştırma sonuçlarının örtüştüğü söylenebilir. Araştırmada ulaşılan sonuçlar değerlendirildiğinde; eğitim psikolojisi dersinin içeriğinin çağdaş bilgilerle desteklenmesi ve bu bilgilerin sadece teoride kalmayıp uygulamada nasıl kullanılacağına vurgulanması önerilmektedir. Bu öneriler günümüz çağdaş eğitiminin ulaşmak istediği hedefler olması yönüyle dikkate değerdir.

Öğretmenlerin dersin işlenişine ilişkin düşüncelerine ilişkin sonuçlar incelendiğinde olumlu görüş olarak *günlük hayatla ilişkilendirme*, olumsuz görüş olarak ise *öğretim yöntemi ve teknikleri ve dersin verimliliğine etki eden faktörler* şeklinde değerlendirildiği ortaya çıkmıştır. Bu konudaki görüşlerin daha çok *olumsuz* içerikte olduğu görülmüştür. Yapılan araştırmalarda (Akpınar & Özer, 2004; Şahin Taşkın & Hacıömeroğlu, 2010) bu araştırma sonuçlarıyla tutarlı olarak öğretmenler tarafından derslerin işlenişinde çeşitli sorunların olduğu ifade edilmiştir. Benzer şekilde yapılan bazı araştırmalarda (Eroğlu, 2012; Gilik Güleç, 2012; Vural, 2011; Yüksel, 2004; Yüksel, 2007) derslerin işlenişindeki sorunlara dikkat çekilmiş ve bu durum üzerinde dersin öğretim elemanının etkili olduğuna değinilmiştir. Bu sonuçlar ve araştırmadan elde edilen sonuçlar beraber değerlendirildiğinde eğitim psikolojisi dersinin işlenişinin yeterince etkili olmadığı anlaşılmaktadır.

Katılımcıların dersin işlenişine ilişkin önerilerinin *öğretim yöntemi ve tekniklerinin etkili kullanılması, öğrencinin merkeze alınması ve öğretim elemanlarının yeterli olması* ile ilgili olduğu belirlenmiştir. Yapılan çalışmalarda (Ekici, 2008; Kazu & Eroğlu, 2013) yukarıda değinilen sonuçlara benzer şekilde öğretim elemanı ve öğretim yöntem-tekniklerinin etkili kullanımı ile ilgili öneriler getirildiği görülmüştür. Bu bağlamda katılımcıların dersin işlenişine ilişkin görüşleri ve önerileri beraber değerlendirildiğinde öğretim elemanlarının yürüttükleri derslerde, dersin zamanını etkili kullanmalarının, öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate almalarının ve etkili öğretim yöntem-teknikleri ile dersin işlenişini zenginleştirmelerinin eğitim psikolojisi dersinin verimliliğini arttıracığı söylenebilir.

Öğretmenlerin, eğitim psikolojisi dersinin öncelikle hangi bilgi ve becerileri kazandırması gerektiğine ilişkin düşünceleri incelendiğinde daha çok *mesleki beceriler*, bunun yanında *kişisel-sosyal beceriler* de kazandırması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre eğitim psikolojisi dersinden daha çok öğretmenlik ile ilgili beceriler kazandırmasının beklendiği görülmektedir. Bu konuyla ilgili olarak Kahramanoğlu (2010) öğretmenin, öğrencilerini bilgi ve becerilerle donatırken onların gelişimine katkı sağlayabilmesi için entelektüel birikimle de donanmış olması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda eğitim psikolojisi dersinin öğretmenlere birçok açıdan katkı sağlamasının beklendiği anlaşılmaktadır.

Katılımcıların eğitim psikolojisi dersinin kazandırması gereken bilgi ve becerileri kazandırsa nasıl kazandıklarına ve kazanamadıysa neden kazanamadıklarına ilişkin görüşlerinden elde edilen sonuçlara göre öğretmenler değinilen bilgi ve becerileri, *öğretmenlik yaparken* ve *etkili lisans eğitimleri sayesinde* kazandıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre eğitim psikolojisi dersinden istenen hedeflere ulaşılmasında nitelikli lisans eğitimlerinin yanı sıra öğretmenlik mesleğindeki süreçlerinde de etkili olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuç öğrenme yaşantılarında doğrudan deneyim geçirmenin önemini ortaya çıkarmaktadır. Farklı bir deyişle eğitim psikolojisi dersi her ne kadar lisans eğitimlerinde yürütülen bir ders olsa da bu dersten elde edilen kazanımların uygulamalar ile kalıcı olabileceği söylenebilir. Bununla birlikte katılımcıların eğitim psikolojisi dersinin kazandırması gereken bilgi ve becerileri kazanamamalarının nedenini ise *lisans eğitimlerinin etkisiz olması* ve *ders içeriğinin etkili olmaması* olarak açıkladıkları görülmüştür. Bu sonuca göre lisans eğitimlerinin ve ders içeriklerinin öğretmenler tarafından nitelik açısından sorunlu olarak algılandığı ifade edilebilir.

Öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinde kazandıkları bilgi ve becerileri öğretmenlik yaşantılarında kullanıp kullanamadıklarına yönelik görüşlerinden elde edilen sonuçlara göre katılımcıların büyük çoğunluğunun bu bilgi ve becerileri öğretmenlik yaşantılarında kullandıkları yönünde görüş bildirdikleri anlaşılmıştır. Bu bilgi ve becerileri kullanabiliyorlarsa nasıl ve kullanamıyorlarsa neden kullanamadıklarına ilişkin görüşleri incelendiğinde ise değinilen bilgi ve becerileri *bireysel farklılıkların belirlenmesi* ve *ona göre davranılmasında* kullandıkları görülmüştür. Bununla birlikte *ders içeriklerinin yoğun olması* ve *öğrenme ortamında fiziksel yetersizliklerin olması* gibi nedenlerden ötürü bu bilgi ve becerileri kullanamadıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinde kazandıkları bilgi ve becerileri kullanamamalarının nedeni olarak; kendilerinden kaynaklanan durumlar olduğu gibi kendilerinin dışında olan faktörlerin de olduğu görülmektedir. Ancak değinilen durumların öğretmenlik mesleğinin uygulanması ile

öğretmen yetiştirme süreçlerinin tümünden kaynaklanan ve nitelikle ilgili sorunlar olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmada elde edilen sonuçlar ışığında çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Bu kapsamda katılımcıların getirdiği önerilere dayalı olarak, eğitim psikolojisi dersinin içeriğinin basit, anlaşılır ve öğretmenlerin meslek hayatlarında kullanabilecekleri aynı zamanda gerçek hayatla da ilişkili işe yarar bilgilerden oluşmasının yerinde olacağı düşünülmektedir. Eğitim psikolojisi dersinin işlenişinde ise öğrencinin daha fazla merkezde olmasının ve derse kaynaklık edebilecek yazılım, video, görsel sunum vb. farklı materyallerin yer aldığı etkili öğretim yöntemi ve tekniklerin kullanılmasının verimliliği arttıracığı öngörülmektedir. Bunun yanı sıra bu dersin mesleki becerilerin yanında kişilerarası ilişkilerde kullanılacak beceriler de kazandırmasının yararlı olacağı tahmin edilmektedir. Diğer bir öneri olarak, öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersinde kazandıkları bilgi ve becerileri etkili kullanabilmeleri için sınıf ortamlarının öğrenci sayısı ve materyal gibi fiziksel özellikler yönünden elverişli olmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırma sadece öğretmenlerden alınan görüşlerle sınırlıdır. İleride yapılacak araştırmalarda eğitim psikolojisi dersini yürüten öğretim elemanlarının ve bu dersi alan öğretmen adaylarının bu konudaki görüşlerinin de araştırmaya değer olduğu düşünülmektedir. Ayrıca rehberlik, eğitim bilimine giriş, sınıf yönetimi gibi eğitim bilimleri dersleri ile ilgili olarak öğretmenlerin görüş ve önerileri incelenebilir. Ayrıca nicel araştırma yaklaşımının temel alındığı araştırmalar ile öğretmenlerin eğitim psikolojisi dersine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi belirlenebilir.

Kaynakça

- Akpınar, B. ve Özer, B. (2004). Teknik Eğitim Fakültesi öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 147-166.
- Arslan, S. ve Özpinar, İ. (2008). Öğretmen nitelikleri: ilköğretim programlarının beklentileri ve eğitim fakültelerinin kazandırdıkları. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2(1), 38-63.
- Atik Kara, D. ve Sağlam, M. (2014). Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin öğrenme-öğretme sürecine yönelik yeterlikleri kazandırması yönünden değerlendirilmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 2(3), 28-86.
- Aydın, K. (2011). *Eğitim fakültelerinde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi ders içeriklerinin öğretmen, öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Fırat üniversitesi, Elazığ.

- Bacanlı, H. (2001). *Gelişim ve öğrenme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (2005). *Eğitim psikolojisi: Gelişim, öğrenme ve ortam*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Başkan, Z. ve Alev, N. (2009). Kamu Personeli Seçme Sınavında (KPSS) çıkan soruların öğretmenlik meslek derslerine göre kapsam geçerliliği. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 29-49.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş ve Demirel, F. (2012) *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Çetin, F. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik meslek bilgisi derslerine yönelik tutumları. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 58-64.
- Ekici, G. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerine yönelik tutumları ile öğrenme biçimlerinin değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(I), 111-132.
- Erdem, A. R. (2011). Eğitim fakültelerinde uygulanan öğretmen yetiştirme programlarının felsefesi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9, 89-97.
- Eroğlu, M. (2012). *Öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerine yönelik direnç davranışları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat üniversitesi, Elazığ.
- Gilik Güleç, D. (2012). *Öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mehmet Akif Ersoy üniversitesi, Burdur.
- Johnson, E. J. and Morgan, R. R. (2003). *Variability in teaching educational psychology: comparisons across variables*. 84th Annual Meeting of the American Educational Research Association. Chicago: IL.
- Kahramanoğlu, R. (2010). *Eğitim fakültelerinde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal üniversitesi, Hatay.
- Kazu, İ. Y. ve Eroğlu, M. (2013). Öğretmen eğitiminde niteliğin artırılmasına yönelik nitel bir çalışma. *International Online Journal of Educational Sciences*, 5(2), 489-505.
- Keklik, İ. (2011). A content analysis of developmental psychology sections of educational psychology textbooks used for teachers' education in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 12, 393-398.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. Turan, S.) Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1973). Milli Eğitim Temel Kanunu (Kanun No: 1739), Resmi Gazete Tarihi: 24/06/1973 Sayısı: 14574.

- Mitchell, A. W. and McConnell III, J. R. (2012). A historical review of contemporary educational psychology from 1995 to 2010. *Contemporary Educational Psychology*, 37, 136–147.
- Öngöz, S. (2011). *Eğitim fakültelerinde okutulan gelişim ve öğrenme dersine yönelik hazırlanan bir elektronik kitabın değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Özbay, Y. ve Erkan, S. (2009). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Özer, B. ve Gelen, İ. (2008). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 39-55.
- Rangaswamy, A., Balasubramanian, P., and Nirmala, R. S. (2007). The psychology of learning. *Journal on Educational Psychology*, 1(1), 19-22.
- Santrock, J. W. (2011). *Yaşam boyu gelişim*. (Çev. Yüksel, G.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Schunk, D. H. (2009). *Öğrenme teorileri*. (Çev. Şahin, M.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Selçuk, Z. (2010). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Senemoğlu, N. (2009). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Sırkıntı, E. (1999). *Öğretmen yetiştirmede öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin önemi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat üniversitesi, Elazığ.
- Slavin, R. E. (2013). *Eğitim psikolojisi: kuram ve uygulama*. (Çev. Yüksel, G.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Şahin Taşkın, Ç. ve Hacıömeroğlu, G. (2010). Meslek bilgisi derslerinin öğretmen adaylarının profesyonel gelişimindeki önemi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 165-174.
- Ulusoy, A. (2011). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Vural, L. (2011). Öğretmen adaylarının çalışmalarında yaşadıkları öğrenme sorunları ve kullandıkları öğrenme stratejileri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 46-65.
- Yalçın, S. ve Şengül Avşar, A. (2014). Eğitim fakültesi meslek bilgisi derslerinin sıralama yargıları kanunuyla ölçeklenmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 5(2), 79-90.
- Yeşilyaprak, B. (2011). *Eğitim psikolojisi: Gelişim-öğrenme-öğretim*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık

Yüksek Öğretim Kurumu (2007). Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları.

Yüksel, S. (2004). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik meslek bilgisi derslerine yönelik direnç davranışları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4(1) . 171-200.

Yüksel, S. (2007). Örtük programın öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek derslerine yönelik düşüncelerindeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 50, 321-345.

Extended Abstract

Purpose

Review of the related literature shows that prospective teachers have a positive attitude towards educational psychology course and they consider it moderately important among other courses about professional knowledge. On the other hand, it is emphasized that there are some shortcomings in the content of educational psychology textbooks. In addition, it is understood that more emphasis is placed on developmental psychology in teaching of the lesson. These imply that there are positive attitudes and thoughts towards educational psychology among preservice teachers. Nevertheless, this lesson has some deficiencies in the content and its teaching. This research was carried out as an attempt to clarify this situation. In fact, neither local nor international literature provides studies on this subject. So, we carried out this research in an attempt to close the research gap in the related literature. The study aims to shed light onto teachers' opinions about educational psychology.

Method

This study was designed as a phenomenologic design under qualitative research designs. The study group was determined by means of maximum diversity sampling from non-random sampling methods. The participants were selected according to the criterion of working in different teaching levels and different branches. 15 teachers participated in this study, 8 of whom were females and 7 were males. For collection of research data, an interview form developed by researchers was directly used in order to reach in-depth information in accordance with the research method. The data of the study were collected through face-to-face interviews directly conducted by researchers with the teachers during the academic year of 2015-2016. Collected data were analyzed with content analysis.

Results, Discussion and Conclusion

It was revealed that teachers hold *positive* attitudes regarding the content of educational psychology course as they said the content is *necessary in teaching process* and *useful in recognizing students*. Nevertheless, some of the participants reported a *negative* opinion as *inadequate in implementation*. It is seen that the views on this subject are mostly *positive*. Regarding the content of educational psychology course as indicated during the study, teachers believe *some subjects in the content should be organized* and *content should be adapted to practice*. In relation with the way of teaching of the lesson, the teachers pointed out a positive view as *associating with everyday life* and negative opinion as *teaching methods and techniques* and *factors affecting the efficiency of the course*. It is seen that the teachers mostly have *negative* views on this subject. Another conclusion of the study is about the way of teaching of the lesson from the teachers' point of view. These recommendations were found to be about *effective use of teaching methods and techniques*, *placing students in the centre* and *inefficient instructors*. Another conclusion drawn from the study refers to the main knowledge and skills which should be brought by educational psychology course. It was found out that the respondents stressed *professional skills* as well as *personal and social skills*. So it can be suggested that teachers expect to see that mainly skills which are related with the profession of teaching are taught. As another study result, it was discussed how the necessary knowledge and skills have been gained as a result of educational psychology course, if so, or why not if otherwise. It was pointed out by teachers that they have gained the knowledge and skills *through teaching* and *thanks to effective undergraduate education*. As for the opposite case, the participants stated that they could not gain the knowledge and skills in educational psychology course due to *ineffectiveness of the undergraduate education* and *ineffectiveness of the course content*. Another result obtained from the study discusses the teachers' opinions if they are able to use the knowledge and skills they have gained in the course of educational psychology in their teaching experience in the future. It was found out that vast majority of them are using these knowledge and skills while teaching. It was inferred from their views on how they manage to use these knowledge and skills, or why they cannot use them, whichever case applicable, that they use these knowledge and skills *to identify and treat individual differences*. On the other hand, they indicated *intensive course contents* and *physical shortcomings in the learning environment* as reasons for not applying these knowledge and skills in their professional life.

Finally, recommendations were introduced in the light of the results obtained in the research. So, based on the suggestions made by the participants, it is thought that the content of educational

psychology course should be simple, understandable and composed of useful information related to real life that future teachers can use in their professional life. This research is limited only to the opinions received from the teachers. For future research, it is also considered worth to find out opinions of the lecturers giving the course of educational psychology as well as teacher candidates who take this course. In addition, teachers' views and recommendations can be investigated regarding educational science courses such as guidance, introduction to educational science, and classroom management. Lastly, quantitative studies can be carried out in order to shed light onto the relationship between opinions of teachers about the educational psychology course and various variables.